

Sorgträd – inget sorgligt kapitel

Maximilian Löfgren

2023-05-23

SKKF:s Rikskonferens
Skellefteå

Vanligt förekommande inslag på
begravningsplatser från 1800-talet

Symbolik – ett förstärkande av sorgen,
nedhängande grenar som symbol för
de anhörigas sorg

Placeringar både på enskilda bättre bemedlades gravar och längre fram som en del i gestaltningen i den framväxande kyrkogårdsarkitekturen

Träden blev ofta större än vad man planerat för och olika beskärningsinsatser skapade varierande och unika individer.

HÄR LÄGGS VÄNEN
LARS PETER
REGNELL
* 2/3 1804 † 7/2 1888
OCH HANS HÅKA
ELSA BERGER
* 14/2 1808 † 21/6 1894

ANDEL JULIUS REGNELL
* 1841 † 1881
HANS HÅKA
CLARA SOPHIE REGNELL
* 1836 † 1912

ELISE REGNELL
* 1845 † 1907
HEDVIG REGNELL
* 1850 † 1908

PROFESSOR
CARL FREDRIK NAUMANN
* 1810 — † 1892
OCH HANS HÅKA
SOFIA MATHILDA JONSSON
* 1827 — † 1889

Slokträd.

	Pr st.	Rdr öre		Pr st.	Rdr öre
Betula pendula. <i>Hänghjörk</i>	3:	—	Prunus domestica pendula	3:	—
unga exemplar	1:	—	„ <i>Avium</i>	3:	—
Caragana pygmaea pendula	2:	—	„ <i>chamæcerasus</i>	1: 50	
„ <i>chamlagu</i>	2:	—	Quercus robur	1: 50	
„ <i>gracilis</i>	2:	—	Rosa capreolata	4:	—
Crætagus oxyacantha	4:	—	i flera färger.		
Cytisus alpinus	3:	—	Salix sericea	4:	—
„ <i>laburnum</i>	3:	—	„ <i>Napoleona</i>	1:	—
„ <i>elegans</i>	4: 50		„ <i>Caprea</i>	3:	—
„ <i>elongatus</i>	4: 50		„ <i>Bradfordii</i>		
„ <i>purpureus</i>	3:	—	(<i>americana</i>)	3:	—
Fagus sylvatica	4:	—	Sorbus aucuparia	3:	—
Fraxinus exelsior	2:	—	Sophora japonica	4:	—
pr 12 st. Rdr 20.			Tilia americana	3: 50	
Populus	3:	—	Ulmus montana	2: 50	
„ <i>tremula</i>	3:	—	„ <i>suberosa</i>	3:	—
„ „ <i>vera</i>	4:	—	„ <i>campestris</i>	3:	—

Sorgträd vanligaste benämningen idag
men sorgeträd förekommer också,
äldre benämning var slokträd

Hängande former av ask, alm och björk
var vanliga

Många andra arter förekom dock och
återfinns fortfarande

Sorgträd som centrala element vid utformningen av kyrkogårdar och nya områden förekommer i viss utsträckning

Många värden kopplade till träd som en del av utformningen och upplevelsen av platserna

Sjukdomar på ask och alm gör att
många träd tas ner

Många andra arter har också
tagits ner på grund av ålder

Kronorna ofta tunga och i
kombination med skador blir
träden svårskötta och med
förkortad livslängd

Bevara befintliga träd i så stor utsträckning som möjligt genom anpassad och extra skötsel

Spara om möjligt träd som trädruiner eller i biodepåer

Nyplantera träd, både befintligt förekommande arter och nygamla

Ett hantverk att bevara och använda

Dagens skötsel skapar både möjligheter och
utmaningar

Skötsel anpassad både för att bygga upp
nyplanterade träd och bevarande av äldre

ELS-MARIE
JOHANSSON
★ 26.2.1938 † 3.6.1999
NILS-ERIK
JOHANSSON
★ 24.1.1935 † 10.5.2020
ÄLSKADE & ÄLSKAD

CLAES CEDERHJELM
1894-1972

Art efter historik på platsen
och ståndort

Storlek och stamhöjd efter
syfte och placering

Bottenymp eller toppymp

Ersättning för befintliga träd eller
återskapande av en karaktär

Placering inom en anläggning

Utbud av olika kvalitéer hos plantskolorna

Placeringen ställer krav på skötseln och utformningen då kronorna ofta är låga

Gamla, nygamla och nya arter

M. GULLANDER
* 14/11 1825 † 24/11 1898
HANS NAKA
KERSTIN
* 27/10 1837 † 20/1 1822
BARBARA
ELNA
* 19/1 1852 † 19/1 1888
GOTTHARD
* 2/1 1858 † 7/10 1860
GOTTHARD
* 20/1 1879 † 1/10 1880
KARIN
* 12/1 1882 † 14/1 1900
DINA
* 24/1 1880 † 2/1 1887
DE BEVÄRINGS FÖR LÄRNETS BLADH SKALLA
UPP 10-11

Arter att efterforska och pröva

Acer palmatum 'Ryusen'	Malus × purpurea 'Crimson Cascade'
Betula pendula 'Youngii'	Malus 'Louisa'
Caragana arborescens 'Pendula'	Malus 'Ruby tears'
Carpinus betulus 'Pendula'	Malus 'Pendula Nova'
Corylus avellana 'Pendula'	Malus prunifolia 'Pendula'
Cedrus atlantica 'Glauca Pendula'	Morus alba 'Pendula'
Cercidiphyllum japonicum f. pendulum	Picea abies 'Inversa'
Fagus sylvatica 'Pendula'	Prunus ×subhirtella 'Pendula Plena Rosea'
Fagus sylvatica 'Purple Fountain'	Prunus 'Hillings Weeping'
Fagus sylvatica 'Purpurea Pendula'	Populus tremula 'Pendula'
Pyrus salicifolia 'Pendula'	Salix caprea 'Kilmarnock'
Laburnum alpinum 'Pendulum'	Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'
Larix decidua 'Pendula'	Salix purpurea 'Pendula'
Larix kaempferi 'Stiff Weeper'	sorbus aucuparia pendula
Malus 'Red Jade'	Styphnolobium japonicum pendula

Lästips

Sorgträd: ett grönt kulturarv med ena roten i graven?

– en undersökning av utvecklingen av sorgträd mellan 1967 och 2021 på Gamla kyrkogården i Malmö

---

*Weeping trees: a green cultural heritage with one root in the grave?
– a study of the development of weeping trees between 1967 and 2021 in the cemetery Gamla kyrkogården in Malmö*

Elna Strömwall

https://stud.epsilon.slu.se/16638/1/stromwall_e_210505.pdf

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för naturresurser och
jordbruksvetenskap

Att ersätta det oersättliga

En undersökning av ersättningsträd för paraplyalmarna på Skogskyrkogården

Anna Frenzel

https://stud.epsilon.slu.se/13439/1/frenzel_a_180626.pdf

A photograph of a cemetery. In the foreground, a large, leafy tree with vibrant green leaves dominates the upper half of the frame. The ground is covered in dark gravel, with dappled sunlight filtering through the tree's canopy. In the middle ground, there are several grave markers, including a prominent dark, rectangular one in the center and a tall, thin, light-colored one to its left. The background shows a well-maintained cemetery with various other grave markers and greenery under a clear sky.

Tack